

ANNA SZAŁKIEWICZ

Administracyjne prawo karne – realna koncepcja czy złudna wizja?

Streszczenie

Artykuł porusza problematykę kar pieniężnych stosowanych przez organy administracji publicznej oraz ich miejsca w systemie prawnym. W ostatnich latach ustawodawca coraz powszechniej stosuje model odpowiedzialności oparty na sankcjach administracyjnych. Modyfikacja zasad ponoszenia odpowiedzialności, polegająca na zastosowaniu uproszczonego i przyspieszonego trybu nakładania kar w postępowaniu administracyjnym, miałyby przyczynić się do odciążenia organów wymiaru sprawiedliwości.

Wyłączeniu spod reżimu odpowiedzialności karnej określonej kategorii spraw winno towarzyszyć ustanowienie takich gwarancji procesowych, jakie znane są prawu karnemu. Tymczasem procedura sankcjonujących działań podmiotów administrujących pozostawia tym podmiotom duży zakres uznaniowości. Niejasne kryteria miarkowania kar, brak rozwiązań przewidujących przedawnienie możliwości nałożenia kary oraz brak wyraźnych unormowań odnoszących się do tego, jak postępować w przypadku zbiegu odpowiedzialności administracyjnej i karnej, może skutkować łamaniem standardów konstytucyjnych.

Opracowanie obejmuje analizę charakteru prawnego administracyjnych kar pieniężnych i wskazuje na podstawowe różnice, jakie odróżniają tę formę represji od kar za wykroczenia i przestępstwa. Wyniki analizy stanowią podstawę do odpowiedzi na pytanie, czy administracyjne prawo karne jako nowa gałąź prawa jest w ogóle potrzebne.

Proponowane rozwiązania koncentrują się wokół potrzeby zapewnienia spójności i jednolitości w zakresie wymierzania i egzekwowania sankcji pieniężnych w postępowaniu administracyjnym. Sformułowane wnioski *de lege ferenda* obejmują postulat wyodrębnienia administracyjnych kar pieniężnych, jako szczególnego rodzaju odpowiedzialności, oraz stworzenie takiego modelu postępowania, który zabezpieczyłby jednostkę przed arbitralnością władzy.

Słowa kluczowe: administracyjne prawo karne – administracyjne kary pieniężne – odpowiedzialność administracyjno-karna